

درس ۱

کنش های ما

۱- کنش را با ذکر مثال تعریف کنید.

به فعالیت هایی که انسان انجام می دهد کنش می گویند. مثل رانندگی، کشاورزی، سلام کردن، خوابیدن و

۲- کنشگر را با ذکر مثال تعریف کنید.

به انجام دهنده کنش، کنشگر می گویند. مثل راننده، کشاورز، فرد سلام کننده، فردی که می خوابد و

۳- ویژگی های کنش را با ذکر مثال توضیح دهید.

برای اینکه یک عملی، کنش محسوب شود باید چهار ویژگی را داشته باشد:

۱- کنش آگاهانه است: یعنی کنش بدون آگاهی انجام نمی شود و برای انجام یک کنش باید نسبت به اجزا و عناصر موجود در آن کنش اطلاع و آگاهی داشت. مثلاً برای کنشی مثل صحبت کردن باید نسبت به واژه، فعل، زمان ها، جمله بندی و ... آگاهی داشت تا بتوان صحبت کرد. یا مثلاً برای رانندگی کردن باید نسبت به ماشین، فرمان، دنده، گاز، کلاچ، جاده و ... آگاهی و اطلاع داشت تا بتوان رانندگی کرد.

۲- کنش ارادی است: یعنی تا خواست و اراده ی انسان نباشد، کنش انجام نمی شود. ممکن است فردی به کاری آگاه باشد (یعنی ویژگی آگاهانه موجود باشد) اما تصمیم به انجام آن نگیرد که نشان می دهد برای هر کنشی باید اراده و خواست انسان هم موجود باشد. مثلاً برای کنشی به نام مسافرت باید شخص اراده کند که به مسافرت برود. برای روشن کردن تلویزیون باید ابتدا خواست و اراده ی شخص باشد تا تلویزیون را روشن کند. و یا برای کمک به یک نیازمند زمانی که به جمعی وارد می شود تنها کسانی کنش کمک کردن را انجام می دهند که اراده ای برای این کار داشته باشند.

نکته: آیا فعالیتی های مثل ضربان قلب، گردش خون و بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر کنش محسوب می شود؟ خیر. به دلیل این که فاقد ویژگی ارادی کنش می باشد.

۳- کنش هدف دار است: فعالیت انسان همیشه با قصد و هدف خاصی انجام می شود اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد. مثلاً هدف از کنش ماهیگیری گرفتن ماهی و یا تفریح کردن است. هدف از کنش مسابقه، برنده شدن است و یا هدف از روشن کردن کولر، خنک کردن هوای اتاق می باشد. پرسش از این که " چرا چنین کاری کردی" ناشی از هدف دار بودن کنش های انسان هاست.

۴- کنش معنادار است: هرکنشی در خود معنایی دارد که با توجه به معنای آن کنش است که ارتباطات انجام می شود. مثلاً زمانی که یک دانش آموز دست خود را بالا می آورد معنای آن اجازه خواستن است. زمانی که دو نفر را در کوچه ای می بینیم که یقه ی همدیگر را گرفته اند معنای آن خشونت است و یا اگر شخصی دستش را به سوی ما دراز کرد معنای آن سلام است و اگر شخصی دست خود را دراز کرد اما کف دستش به سمت بالا بود معنایش متفاوت است و این یعنی نیازمند کمک به صورت پولی است. پس اگر کنش ها معنایی با خود داشتند، ارتباطات انسان ها در چار سردرگمی و اختلال می شد.

نکته: بوق زده یک کنش است. اما در موقعیت های متفاوت معنای متفاوت دارد:

- بوق زدن موقع رفتن: خداحافظی
- بوق زدن زمانی که دوستی از کنار ما رد می شود: سلام

- زمانی که سرچاده می خواهیم ماشین بگیریم و ماشینی بوق می زند: جهت مسافركشی
- بوق زدن ممتد: نوعی توهین و اعتراض

۴- آثار و پیامدهای کنش را با ذکر مثال توضیح دهید.

پیامدهای ارادی: پیامدی که کنشگر از قبل آن را اراده کرده و کنش خود را با آن هدف انجام داده است. مثلاً اگر شخصی کنش مطالعه را انجام داد و در اثر آن در کنکور قبول شد، قبولی در کنکور پیامد ارادی کنش اوست. زیرا هدف کنش او قبولی بوده است. و یا زمانی که شخصی درختی می کارد، رویش درخت پیامد ارادی کنش اوست.

پیامدهای غیر ارادی: پیامدهای غیر ارادی، آن دسته از پیامدها هستند که هدف شخص کنشگر نبوده اما اتفاق افتاده است. مثلاً هدف از ایجاد مترو و پیامد ارادی آن جابجایی مسافر است اما بیکار شدن مسافركش ها هم پیامد آن است که غیر ارادی و خارج از هدف کنشگر بوده است. پیامد ارادی دزدی برداشتن اشیای مورد نظر اوست. اما پیامد غیر ارادی آن توسعه ی صنعت قفل سازی است که در اثر دزدی ها اتفاق افتاده. و یا پیامد غیر ارادی حمله ی صدام حسین به ایران تقویت همبستگی ملی ایرانیان در آن مقطع بود